

אנחנו אשמים: לא דאגנו שתהיה למדינה תוכנית מסודרת לנושא האנרגיה

06:46 31.01.2012 מאת: אופירה איילון

<< באחרונה אישרה הכנסת מתן הנחות מס על סולר המיועד לייצור חשמל. כמובן שהמטרה היא לצמצם, במידת האפשר, את התייקרות תעריפי החשמל ולאפשר מחיר נמוך יותר עבור אנרגיה, שכן הוזלת מחירי הסולר תמנע נסיקה של מחיר החשמל. אלא שרק דבר אחד שכחו המחוקקים: לבדוק כמה, בסופו של דבר, זה יעלה לציבור.

במשך שנים טענה חברת החשמל שכדי לספק את הביקושים לחשמל יש לזרז את הקמת תחנה D - שתוכננה להיות תחנה פחמית, שאמורה היתה לספק את הביקושים הגוברים לחשמל - אבל גם לאפשר השבתת תחנות קיימות כדי להתקין בהן אמצעים וטכנולוגיות להפחתת זיהום אוויר. משיקולים מוצדקים, שנובעים בעיקר מבעיות איכות סביבה, נדחה האישור והתחנה לא קמה. כדי להשלים את המחזור בחשמל קודמו תחנות המופעלות במחזור משולב, שיכולות להשתמש בגז או בסולר. וכך, עם פיצוץ הצינור המצרי והשיבושים באספקת הגז, עברה חברת החשמל לשימוש בסולר - דלק יקר ומזהם. מכאן, שכעת אנחנו משלמים מחיר משולש: משלמים עבור דלק יקר, משלמים בבריאות (כי זהו דלק מפוגע בבריאותנו) ובגלל המחסור ברזרבה של ייצור חשמל (ביטול הקמת תחנה D) - לא ניתן להשבית את התחנות הקיימות ולשדרגן.

המשרדים הרלוונטיים שאחראים לרשלנות הם משרד האנרגיה, המשרד להגנת הסביבה, משרד הפנים, משרד האוצר ומשרד התמ"ת, אבל לא רק הם. גם חברת החשמל והרשות לשירותים ציבוריים חשמה אשמות. וגם אנחנו. כן, הציבור בישראל. אנחנו אשמים כי לא עמדנו על כך שתהיה למדינה תוכנית אב מסודרת לנושא אנרגיה. אנחנו אשמים משום שאנחנו מאפשרים למשרדי הממשלה להתנגח, אבל לא תובעים מהם לקבל החלטות כלשהן. ולכן, משאין החלטות - גם לא ניתן לבצע אותן. אגב, גם כאשר יש החלטות וגם יש תקציב - אין זו ערובה לביצוע.

כבר ב-2007 היינו אמורים ליהנות מ-5% של אנרגיה מתחדשת בסל הדלקים שלנו. במקום לדרוש את אותה אנרגיה נקייה, ציקצקנו בלשונו ולא דרשנו ממקבלי החלטות ומהגורמים הנכשלים להסיק מסקנות אישיות. כעת אנחנו אשמים, כי לא חסכנו אנרגיה, לא התייעלנו ובעיקר כי לא הבנו שיום יבוא ונשלם מחיר משולש עבור החשמל הנוח, האמין והזול יחסית.

אבל כנראה שככה זה בישראל. ממש כפי שוועדת ביין לחקירת המשבר במשק המים מצאה כי כולם צודקים ולכן גם כולם אשמים, אך לא הפנתה אצבע ברורה כלפי אלה שצריכים להסיק מסקנות אישיות, ובעיקר לא הביאה דו"ח יישומי לשינוי המצב - כך המצב גם במשק החשמל והאנרגיה. בינתיים נוכל

להתנחם בכך שמחיר החשמל עולה "רק" ב-9%. עלייה מתונה יחסית, שלא תהווה מוטיווציה לחסוך, וחבל.
הכותבת עומדת בראש תחום סביבה במוסד שמואל נאמן
